

Uniwersytet Gdański
Wydział Filologiczny
Instytut Rusycystyki
i Studiów Wschodnich
ul. Wita Stwosza 51
80-308 Gdańsk
Katedra Pragmatyki Komunikacji
i Akwizycji Języka
E-mail: filzs@ug.edu.pl

O PRACOWNI

Perswazja jest obecna w zachowaniach komunikacyjnych we wszystkich dziedzinach i na wszystkich etapach życia człowieka. Niemowlę płaczem przekonuje opiekunów, by się nim zajęli, rodzice wpajają dziecku system wartości i wzory zachowania, szkoła umacnia lub modyfikuje przekonania wyniesione z domu, media wskazują przykłady właściwego postępowania w sferze prywatnej i publicznej, sugerując, co warto kupować, co warto czytać, kogo warto kochać, a w stosunku do kogo należy zachować ostrożność. Konieczność studiów nad mechanizmami perswazji językowej w dyskursie publicznym zdeterminowana jest aktualną sytuacją socjokulturową, która stanowi podatny grunt dla kształtowania przez media, Internet czy nowoczesne narzędzia marketingowe postaw mentalnych wśród szerokiego kręgu odbiorców poprzez użycie wypowiedzi sugestywnej. W ciągu ostatnich kilku dekad oddziaływanie językowe w sieci globalnej przykuwa uwagę zarówno językoznawców, jak i dydaktyków. Nic w tym dziwnego, gdyż w dynamicznie zmieniającym się technogennym świecie, w którym pierwszorzędne znaczenie ma czas i zasięg, właśnie komunikacja internetowa staje się jedną z podstawowych form komunikacji, której zasady przyzwoitego zachowania określa się mianem „netykieta” (*net* (ang. 'sieć') i *etykieta*).

Wzmocnienie komunikatywistyki i pragmatyngwistycznego podejścia do analizy zjawisk językowych i praktyk dyskursywnych eksplikują badania nad szeroko pojętym oddziaływaniem w rozmaitych sferach komunikacyjnych. Wiele badań naukowych poświęca się obecnie studiowaniu reguł i mechanizmów perswazji poczynając od rzeczowej argumentacji i kończąc na słynnym „Kup tych, których nie możesz przekonać” Jima Thomasa [Negocjuj aby zwyciężyć. 21 zasad prowadzenia skutecznych negocjacji, Warszawa 2006].

Celem zainicjowanej pracowni jest stworzenie pewnej platformy badawczej dla specjalistów, których dociekania naukowe przyczyniają się do zgłębienia wiedzy o sposobach skutecznego oddziaływania językowego w różnych typach dyskursu, szczególnie naukowo-dydaktycznym i internetowym, zarówno w przestrzeni komunikacji narodowej, jak i międzykulturowej. Dlatego spektrum proponowanych zagadnień jest szerokie i obejmuje m.in.: analizę mechanizmów wywierania wpływu językowego; studiowanie istoty wypowiedzi przekonującej; zróżnicowanie poszczególnych technik oddziaływających oraz zjawisk wychodzących poza granice perswazji: przekonywanie, namowa, sugestia, agitacja, manipulacja, propaganda, kłamstwo, przymus, indoktrynacja; typologia i hierarchia gatunków perswazyjnych; specyfika oddziaływania językowego w przestrzeni sieci globalnej (w tym obserwacje zjawisk hejtu, trollingu jako szczególnych typów oddziaływania psychologiczno-językowego w dyskursie nowych massmedia) i inne.

Badania tych zagadnień są prowadzone przez członków powoływanej pracowni, lecz

mają do tej pory charakter indywidualny, rozproszony, a poprzez powstanie nowej jednostki naukowo-badawczej łatwiej i skuteczniej można będzie skoordynować zespołowe cele, działania i wyniki badawcze. Formalnie powołana struktura naukowo-badawcza: „Pracownia Badań nad Perswazją Językową” z powodzeniem może służyć pomocą studentom, pracownikom UG oraz utrzymywać stałą łączność z analogicznymi jednostkami na humanistycznych uczelniach polskich i zagranicznych.

Główne cele i **zadania badawcze** „Pracowni Badań nad Perswazją Językową” można przedstawić jako całokształt opracowań o charakterze metodologiczno-teoretycznym, deskryptywnym, aplikatywnym i pragmatycznym. W ramach prac nowo powstałej Pracowni zaplanowano (2017 – 2020):

- badanie zachowań językowych użytkowników języka rosyjskiego i polskiego w określonych sytuacjach komunikacyjnych – m.in. gratulowania, usprawiedliwiania się, przeprosin itp.;
- badania oddziaływania językowego w Internecie oraz specyficznych gatunków komunikacyjnych w sieci (Belovodskaja, Klimkiewicz, Sładkiewicz);
- badania nad oddziaływaniem językowym w dyskursie naukowo-dydaktycznym (Sładkiewicz, Hau, Klimkiewicz, Mampe, Maslova, Samojlova, Wądołowska-Lesner);
- badania nad tożsamością językową (Hau);
- badania nad perswazją językową w specyficznych gatunkach dyskursu politycznego (Noińska, Sładkiewicz);
- opracowywanie i wydanie monografii z zakresu perswazji językowej w komunikacyjnej sytuacji usprawiedliwiania się (Klimkiewicz, Samojlova, Sładkiewicz);
- wydanie kilku tomów monografii zbiorowej „Perswazja językowa w różnych dyskursach”: tom 1 i 2 jako pokłosie cyklicznej Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Mowa. Człowiek. Świat. Perswazja językowa w różnych gatunkach” (red. Sładkiewicz, Klimkiewicz, WUG, 2017);
- organizacja drugiej edycji konferencji „Mowa. Człowiek. Świat” (maj 2018) oraz wydanie kolejnych dwóch tomów monografii.
- upowszechnianie dorobku naukowego osiągniętego w trakcie realizacji prac:
- prowadzenie kursów „Rosyjska satyra polityczna” na I roku II st. kierunku Filologia Rosyjska (Sładkiewicz), „Specyfika komunikacji w środowisku rosyjskim” na II roku II st. kierunku Filologia Rosyjska (Sładkiewicz), „Warsztaty pragmalingwistyczne” na II roku I st. kierunku Filologia Rosyjska (Sładkiewicz); „Narzędzia informacyjne w lingwistyce” na I roku II st. kierunku Filologia Rosyjska (Klimkiewicz);
- przygotowanie artykułów naukowych, monografii poświęconych w/w zagadnieniom językowym z udziałem uznanych w Polsce i świecie autorów naukowych w tej dziedzinie;
- zainicjowanie cyklu lingwistycznych seminariów i konferencji międzynarodowych.

CZŁONKOWIE PRACOWNI

prof. UG, dr hab. Żanna Sładkiewicz (kierownik),

dr Anastasija Belovodskaja (Wilno),

dr Anna Hau,

dr Aleksandra Klimkiewicz,

dr Joanna Mampe,

dr Irina Maslova (Moskwa),

mgr Marta Noińska,

dr Inna Samojlova (Grodno),

dr Katarzyna Wądołowska-Lesner

ŻANNA SŁADKIEWICZ, dr hab. nauk humanistycznych, językoznawstwo pragmatyczne, profesor UG, kierownik Katedry Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka w Instytucie Rusycystyki i Studiów Wschodnich Uniwersytetu Gdańskiego. Założyciel i kierownik

Pracowni Badań nad Rosyjskim Językiem Potocznym (2013-2016), członek Pracowni Badań nad Socjolingwistycznymi Aspektami Języka; zastępca redaktora naczelnego „Studia Rossica Gedanensia”, członek Polskiego Towarzystwa Językoznawczego, członek Polskiego Towarzystwa Rusycystycznego. Badania skoncentrowane na zagadnieniach pragmatyki komunikacji i dyskursologii, ściślej: dyskursu politycznego, medialnego, satyrycznego; metaforyki politycznej, komunikacji masowej, perswazji językowej. Jest autorką i współautorką ponad 80 prac naukowych z zakresu językoznawstwa rosyjskiego słowiańskiego, fonetyki, frazeologii, glottodydaktyki, komunikologii, pragmalingwistyki, lingwokulturologii i socjolingwistyki, w tym 6 książek – monografii naukowych, w tym: Felieton polityczny w świetle teorii perswazji językowej (Gdańsk 2013) oraz podręcznika akademickiego Ćwiczenia z fonetyki języka rosyjskiego dla początkujących (Gdańsk 2014). Publikuje się w kraju i za granicą (Rosja, Litwa, Estonia, Czechy, Białoruś, Ukraina) w języku polskim i rosyjskim na łamach m.in.: „Acta Slavica Estonica”, „Опcje”, „Polilog. Studia Neofilologiczne”, „Przegląd Rusycystyczny”, „Rossica Olomucensia”, „Studia Slavica”, „Studia Sławistyczne”, „Studia Rossica Gedanensia”, „Политическая наука”, „Семиозис и культура”, „Слово.ру. Балтийский акцент”. Kontakt: filzs@ug.edu.pl

ANASTASIIJA BELOVODSKAJA / АНАСТАСИЯ БЕЛОВОДСКАЯ, doktor nauk humanistycznych (PhD), docent w Instytucie Języków Obcych Uniwersytetu Wileńskiego; lektor języka rosyjskiego na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wileńskiego (Litwa). W badaniach koncentruje się na zagadnieniach komunikacji w Internecie, lingwokognitywnych aspektach anonimowej twórczości w sieci, zastosowaniu technologii informacyjnych w nauczaniu języka rosyjskiego jako obcego. Autorka ponad 20 publikacji naukowych, w tym 13 w prestiżowych wydaniach naukowych (m.in. w „Przeglądzie Rusycystycznym”). Kontakt: anastasijabelovodskaja@gmail.com

ANNA HAU, doktor nauk humanistycznych, adiunkt w Katedrze Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka Instytutu Rusycystyki i Studiów Wschodnich UG, członek Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Zainteresowania naukowe obejmują zagadnienia związane z tożsamością językową, potrzebami językowymi i motywacją w nauce języków w aspekcie kulturowym i socjolingwistycznym; publikuje w języku polskim i rosyjskim. Kontakt: anna.hau@ug.edu.pl

ALEKSANDRA KLIMKIEWICZ, doktor nauk humanistycznych, adiunkt w Katedrze Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka Instytutu Rusycystyki i Studiów Wschodnich UG. Członek Polskiego Towarzystwa Rusycystycznego. Wieloletnie doświadczenie w nauczaniu języka rosyjskiego na wszystkich poziomach edukacyjnych. Zainteresowania naukowe: lingwistyka edukacyjna - kształcenie językowe osób dorosłych (uwarunkowania językowe, specyfika nauczania języka jako pokrewnego i jako obcego, uwarunkowania kulturowe w komunikacji w kontekście edukacyjnym), nowe zjawiska językowe w rosyjskiej przestrzeni internetowej, lingwokulturologia. Lingwodydaktyka komputerowa – zasoby RUNETu w nauczaniu i kształceniu nauczycieli, narzędzia komputerowe i sieciowe w edukacji akademickiej, formy b-learning, m-learning na poziomie filologicznym. Kontakt: a.klimkiewicz@ug.edu.pl

JOANNA MAMPE, doktor nauk humanistycznych, adiunkt Uniwersytetu Gdańskiego, Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich, Katedra Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka. Założyciel i kierownik Pracowni Badań nad Socjolingwistycznymi Aspektami Języka oraz Pracowni Badań nad Akwizycją i Nauczaniem Języków Obcych. Zainteresowania naukowe: problematyka glottodydaktyczna (nauczanie języka rosyjskiego, nauczanie języka polskiego jako obcego, akwizycja języka; badania empiryczne) i językoznawcza (komunikologia, komunikologia porównawcza, pragmalingwistyka, lingwokulturologia, socjolingwistyka, psycholingwistyka, dyskursologia). Kontakt: zanna.m@wp.pl

IRINA MASLOVA, dr nauk humanistycznych, docent Katedry Języka Rosyjskiego jako Obcego w Rosyjskim Uniwersytecie Przyjaźni Narodów w Moskwie. Wieloletnie

doświadczenie w nauczaniu języka rosyjskiego jako obcego w szkole wyższej. Zainteresowania naukowe: onomastyka literacka (osobliwości nominacji jednostek w tekście literatury pięknej i nazwy własne w aspekcie lingwokulturowym), teoria tekstu i leksykografia edukacyjna (specjalistyczne słowniki terminologiczne), kultura języka rosyjskiego, retoryka, nauczanie języka rosyjskiego jako obcego, metodyka nauczania języka rosyjskiego jako obcego. Kontakt: irvolga@rambler.ru

MARTA NOIŃSKA, mgr, asystent w Katedrze Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka Instytutu Rusycystyki i Studiów Wschodnich UG, magister filologii rosyjskiej (UG 2008), magister filologii angielskiej (UG 2015). Zainteresowania naukowe: język polityki, multimodalna analiza dyskursu, socjolingwistyka, dydaktyka języków obcych. Kontakt: marta.noinska@ug.edu.pl

INNA SAMOJŁOWA, doktor nauk humanistycznych, docent, kierownik Katedry Przygotowania Językowego Białoruskich i Zagranicznych Obywateli przy Państwowym Uniwersytecie im. J. Kupały w Grodnie (Białoruś). Kilkadziesiąt lat doświadczenia w nauczaniu języka rosyjskiego jako obcego na wszystkich poziomach kształcenia. Zainteresowania naukowe: glottodydaktyka, psycholingwistyka, socjolingwistyka, lingwokulturologia, poetyka tekstów literackich, kształcenie nauczycieli języków obcych. Kontakt: samina2004@mail.ru

KATARZYNA WĄDOŁOWSKA-LESNER, doktor nauk humanistycznych, starszy wykładowca w Katedrze Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka Instytutu Rusycystyki i Studiów Wschodnich UG. Wieloletnie doświadczenie w nauczaniu języka rosyjskiego jako obcego na wszystkich poziomach kształcenia. W latach 2004-2012 lektor języka rosyjskiego i niemieckiego w trójmiejskich szkołach językowych. Od 2014 nauczyciel języka rosyjskiego w X Liceum Ogólnokształcącym w Gdyni. Zainteresowania naukowe: glottodydaktyka, psycholingwistyka, kształcenie nauczycieli języków obcych. Kontakt: k.lesner@ug.edu.pl

JOANNA ŁASZCZ, magistrantka, studentka Filologii Rosyjskiej I roku II stopnia na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego. Zainteresowania naukowe skupiają się wokół sposobów oddziaływania językowego i kreatywnego pisanie w projekcie Loesje. Kontakt: joanna@laszcz.com

Proponowane wyodrębnienie organizacyjne z pewnością przyciągnie nowych zainteresowanych – studentów, doktorantów, pracowników, mających sprecyzowane potrzeby badawczo-językowe i gotowych do współrealizacji przedsięwzięć spełniających zadania i cele powołanej Pracowni.
Zapraszamy do współpracy!

KONTAKT

Pracownia Badań Nad Perswazją Językową

Uniwersytet Gdański

ul. Wita Stwosza 51

80-308 Gdańsk

Wydział Filologiczny

Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich

Katedra Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka

E-mail: filzs@ug.edu.pl